

derlig til menneskelige Følelser overfor dem, derfor kan det ikke nytte at forarges over, at de heller ikke altid lægge de mest menneskelige Følelser for Dagen.

Som jeg sagde før, Godsejerne og Forpagterne osv. have Brug for disse Folk. Det er villige, i alt Fald i al Almindelighed nogenlunde villige Arbejdere og under visse Forhold i alt Fald ogsaa billige Arbejdere, og i stort Tal ere disse udenlandske Folk blevne dragne til Landet. Det er oplyst, at i 1907 var der 6,647 i Landbrugets Tjeneste — deraf var dog de 3—400 anbragte paa Teglværker —, og saa vidt jeg har kunnet faa oplyst, har der i 1908 været indført et endnu større Tal her til Landet. Naar man ser paa, hvorledes disse Folk ere fordelte paa Landets Ejendomme, viser det sig, at af de 6,000 i 1907 var kun 900 beskæftigede paa Gaarde med indtil 12 Tdr. Hartkorn, medens over 4,000 have været beskæftigede paa Ejendomme paa over 20 Tdr. Hartkorn; ca. $\frac{3}{4}$ af samtlige udenlandske Arbejdere have altsaa været beskæftigede hos Godsejere og Proprietærer. Nu er det jo ikke saadan, at disse Ejendomsbesiddere tvinges til at indføre udenlandske Arbejdere paa Grund af Fattigdom eller manglende Evne til at betale den i Landet gældende Arbejdsløn. Det er utvivlsomt, fordi de mene at have visse Fordele ved at anvende disse Arbejdere, at Indførselen sker.

Indførselen af disse Folk er jo sket under lidet tiltalende Former sommetider. En Annonce, som i sin Tid fandtes i „Sorø Amtstidende“, har været fremdraget her, den, hvori det hedder, at Polakker ere ankomne og kunne faas fra 2 Stykker og i større Antal. Men ikke alene paa den Maade er det utiltalende kommet frem. Der findes her i Landet en Forening for Tilvejebringelse af udenlandsk Arbejdskraft for Landbruget, og denne Forening udsendte i 1906 en Skrivelse til sine Medlemmer, underskrevet af Bestyrelsen, antager jeg, i alt Fald af flere ansete Mænd, hvori Bestyrelsen — eller Underskriverne — beklager sig over de store Vanskeligheder, som ere forbundne med at skaffe Arbejdskraft. Sproget i hele Skrivelsen vidnede ikke om, at det var Mennesker, der taltes om. Man skrev, at Kontoret „tog imod de Bestillinger, der indløb“; at „de blev alle med Undtagelse af 21 effektuerede“. Man udtaler fremdeles: „Udelukkende at levere Piger har i Aar været umuligt“, og taler om „at afhente de bestilte Markarbejdere“ og saa

fremdeles — helt igennem, som om det var almindelige Varebeholdninger, der taltes om, ikke Mennesker. Det fremgaar videre af Skrivelsen, at de Vanskeligheder, man har haft ved at skaffe de fornødne udenlandske Arbejdere, grunde sig i, at disse ikke ere blevne godt behandlede i Danmark. Det meddeles i Skrivelsen, at Sekretæren forespurgte et Sted, hvorfor de bestilte Folk udeblev, og Svaret gengives i Brevet saaledes: Svaret var saa godt som altid, at i Danmark overholde Landmændene ikke Kontrakterne, og at de — altsaa Arbejderne — der blev narrede for deres Penge. Et andet Sted i den samme Skrivelse hedder det: Ingen vilde til Danmark, fordi de blev slet behandlede der, et tredie Sted: Alle var bange for at tage Plads i Danmark, hvilket fraraades i Bladene. Det er de Erklæringer, som selve Foreningen for Tilvejebringelse af udenlandsk Arbejdskraft til Landbruget afgiver, naar den henvender sig til sine Medlemmer og beklager sig over Vanskelighederne ved at skaffe udenlandske Arbejdere! Vi have altsaa i denne Henvendelse til Medlemmerne Foreningens egen Erklæring for, at det er slet Behandling, der er bleven disse Arbejdere til Del, og naar vi have paastaet dette, har det altsaa ikke været løs Tale.

Mit Partis Blade have gentagne Gange haft Lejlighed til at beskæftige sig med de Forhold, under hvilke disse Folk leve, og til at paatale de Misgreb og Mishandlinger, som ere blevne udenlandske Arbejdere til Del, og den Retsløshed, som de synes at være underkastede. Gentagende er det sket, at saadanne Folk ere blevne arresterede. Jeg erindrer om, at paa Herregaarden „Nielsstrup“ nede ved Saks-købing blev en Flok Polakker paa Grund af nogle Uroligheder arresteret. Man visiterede dem inde hos Politiet for at se, om de havde Penge til Hjemrejsen. Penge fandt man ikke, men paa de nøgne Kroppe, særlig paa Kvindernes, fandtes en Mængde tydelige Mærker af Egestokken. Paa en Gaardovre i Aalborgegnen var en polsk Kvinde bleven mishandlet. Det viste sig, at hun var frugtsommelig. Hun gik i Seng efter Mishandlingen, aborterede, laa med Blødninger i flere Dage, men kommanderedes til Trods derfor paa Arbejde, og der blev under hendes Sygdom hverken hentet Jordemoder eller Læge, lige saa lidt som der blev rejst Tiltale mod dem, som havde mishandlet hende. Den Slags Misgerninger ere gentagne Gange